

Miljøgodkendelse af svineproduktion

Kærbækvej 4, 7200 Grindsted

Juli 2026

Dato: 10-07-2026

Teknik og Miljø

Miljøafdelingen
Jorden Rundt 1
7200 Grindsted

Tlf. 7972 7200

billund.dk

Sagsnr.:

26/681

Sagsbehandler:

Mette Hammershøj

KS: RHS

Afdelingens telefon:

Tlf.: 7972 7113

Afdelingens mail:

Landbrug@billund.dk

Har du brug for at sende
fortrolige eller følsomme
oplysninger til os, skal du
gøre det med Digital Post.
Du kan læse mere om
Digital Post på:
billund.dk/borger/digital-post

Indhold

INDLEDNING	3
EJENDOMS- OG VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER	3
HØRING	4
MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRPRODUKTIONEN PÅ KÆRBÆKVEJ 4	9
AFGØRELSENS OMFANG OG FORUDSÆTNINGER	10
ØVRIGE FORHOLD	10
IKKE-TEKNISK RESUMÉ FRA ANSØGERS KONSULENTER.....	11
VILKÅR	13
GODKENDELSENS UDNYTTELSE OG VARIGHED	19
OFFENTLIGGØRELSE MV.	20
KLAGEVEJLEDNING	21
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	22
INDLEDNING	22
BESKRIVELSE OG VURDERING AF DET ANSØGTE PROJEKT	22
<i>Husdyrbrugets beliggenhed</i>	<i>22</i>
<i>Stalde og produktioner</i>	<i>24</i>
<i>Gødningsproduktion og -opbevaring</i>	<i>26</i>
<i>BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget</i>	<i>27</i>
<i>Foder</i>	<i>28</i>
<i>Energi- og vandforbrug</i>	<i>28</i>
<i>Affald</i>	<i>29</i>
<i>Spildevand</i>	<i>30</i>
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.	31
<i>Lugt</i>	<i>32</i>
<i>Støj, rystelser og transport</i>	<i>34</i>
<i>Støv, fluer og skadedyr</i>	<i>38</i>
<i>Lys</i>	<i>38</i>
<i>Landskab og kulturmiljø</i>	<i>39</i>
<i>Driftsforstyrrelser og uheld</i>	<i>41</i>
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD	41
<i>Anlæggets nærhed til Kategori 1- og 2-natur</i>	<i>42</i>
<i>Ammoniakdeposition fra anlægget på naturområdet</i>	<i>42</i>
<i>Ammoniakpåvirkning af kategori 1- og 2-natur</i>	<i>43</i>
<i>Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur</i>	<i>44</i>
<i>Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder Kategori 3-natur</i>	<i>44</i>
<i>Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)</i>	<i>45</i>
BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	46
OPHØR	47
ALTERNATIVE MULIGHEDER	48
SAMLET VURDERING	49
BILAG	50

Indledning

Husdyrproduktionen på Kærbækvej 4, 7200 Grindsted, herunder bygninger og anlæg mv., er senest godkendt ved Billund Kommunes afgørelse af 3. oktober 2019 om miljøgodkendelse efter Husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2. Der er godkendt et produktionsareal på 2.063 m² i staldanlæg med over 2.000 stipladser til slagtesvin, dvs. der er tale om et IE-brug.

Virksomheden har den 23. marts 2026 ansøgt om et tillæg til miljøgodkendelsen, da de ønsker at udvide produktionen ved at opføre nye staldanlæg med dertilhørende foderlade og gyllebeholdere på hidtil bygningsløse matrikler syd for Kærbækvej. De nuværende staldbygninger tages ud af drift.

Billund Kommune har derfor udarbejdet en ny miljøgodkendelse efter § 16 a, stk. 4 i Husdyrbrugloven¹, på baggrund af en ansøgning modtaget via Husdyrgodkendelse.dk. Da den ansøgte udvidelse i sig selv overstiger en af de tærskelværdier, der fremgår af § 16 a, stk. 1 og 2, i Husdyrbrugloven, er det ansøgte omfattet af krav om miljøkonsekvensrapport og proceduren for offentlighedens inddragelse i § 69 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for Kærbækvej 4, 7200 Grindsted, i Billund Kommune. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget, herunder de ansøgte ændringer, kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt. Denne miljøgodkendelse samler alle vilkår for driften af husdyrbruget. Flere vilkår fra den eksisterende godkendelse er derfor overført til også at gælde for den ansøgte udvidelse.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt resourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelsen af godkendelsen, har Billund Kommune lavet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af husdyrbruget. Vurderingen omfatter i overensstemmelse med § 42 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering fremgår af det nedenstående.

Ejendoms- og virksomhedsoplysninger

Ejendommen ligger på Kærbækvej 4, 7200 Grindsted, *matrikel nr. 1e og 1ba, Morsbøl By, Grindsted* samt *matrikel nr. 2ed, Horsbøl Gde., Grindsted* (se bilag 1). BFE-nummeret er 9084308. Bedriftens CVR nr. er 39518619. CHR nr. er 12419. Husdyrbruget ejes og drives af Ny Endrupholm Nord A/S, Lundhedevej 25A, 7200 Grindsted.

¹ LBK nr. 1065 af 21/08/2025. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Høring

Høring af ansøgningen

Ansøgningen om miljøgodkendelse blev i overensstemmelse med Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 69, stk. 1 og § 73, offentliggjort på Billund Kommunes hjemmeside den 30. marts 2026. Offentligheden har herved indenfor en frist på godt 2 uger haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt et udkast til afgørelse, når dette foreligger.

Kommunen har ikke indenfor den fastsatte tidsfrist modtaget bemærkninger i den forbindelse.

Ejendommens driftsbygninger ligger mere end 2,5 km fra kommuneskel til nærmeste nabokommune. Da der heller ikke vurderes at være andre eksterne myndigheder, som berøres af sagen, har Billund Kommune ikke indhentet udtalelse fra eksterne berørte myndigheder efter Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 68 og § 69, stk. 1.

Høring af udkast til miljøgodkendelse

En orientering om udkastet til miljøgodkendelse blev i overensstemmelse med Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 67, 69 og 70, sendt i høring i 30 dage til den 3. juli 2026, hvor ansøger og øvrige parter i sagen har haft mulighed for at komme med bemærkninger til projektet.

Udkastet blev sendt til:

Ny Endrupholm Nord A/S, CVR nr.: 39518619

Med kopi til:

Konsulent ved SAGRO SvineRådgivningen, Heidi Birch Wentzlau, hbw@sraad.dk

Konsulent ved SAGRO, Per Lousdal, pll@sagro.dk

Ejere og beboere i området, som ligger indenfor en beregnet geneafstand til byzone på 1.596 meter (se nærmere herom i nedenstående afsnit om lugt).

Der er ikke foretaget høring af ejere af øvrige nabomatrikler, idet afgørelsen vurderes at være af underordnet betydning for disse.

Ejendommens driftsbygninger ligger mere end 2,5 km fra kommuneskel til nærmeste nabokommune. Da der heller ikke vurderes at være andre eksterne myndigheder, som berøres af sagen, har Billund Kommune ikke sendt udkastet til eksterne berørte myndigheder efter reglerne i § 69, stk. 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Indkomne bemærkninger ved høring af udkast til miljøgodkendelse

I forbindelse med høring af udkastet til miljøgodkendelse har Billund Kommune modtaget fire høringssvar.

Bemærkningerne omhandler primært flg. emner:

1. Lugt
2. Transporter – trafikmængde og trafiksikkerhed
3. Landskab og visuel påvirkning

4. Samlet påvirkning af nærmeste nabobeboelse
5. Kommunens begrundelser og vurderinger

En omboende har gjort kommunen opmærksom på, at læhegnet som står vest for matriklen, hvor byggeriet skal ske, står på og tilhører nabomatriklen mod vest, og at ansøger dermed ikke kan pålægges at vedligeholde læhegnet, som fastsat i vilkår 16.

En borger, der bor 4,7 km fra de nye anlæg og dermed ikke er part i sagen, har indsendt bemærkninger om bl.a. Grindsteds vision som grøn profilby, Billund som turistkommune, lokalforankring og socioøkonomisk påvirkning, hensyn til dyrevelfærd og en bemærkning om, at der med godkendelse af det ansøgte projekt vil være lukket for, at andre svinebønder i fremtiden vil få mulighed for at udvide deres besætning.

Billund Kommune har forelagt høringssvarene for ansøger, der via sin konsulent har bidraget med supplerende oplysninger vedr. transporter, der er vedlagt som bilag 6 til denne afgørelse.

Billund Kommunes kommentarer til høringssvarene:

1. Lugt

Lugtgener fra husdyrbrug vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk. Der indgår en lang række faktorer i beregningerne, herunder dyre- og gulvtypers forskellige lugtemissioner, meteorologiske data, samt placering i forhold til hyppige vindretninger, og lugten vurderes ud fra maksimal lugtbelastning, dvs. ved maksimal belægning i staldene. Det er disse beregninger, kommunerne skal lægge til grund for vurderingen af, om det lovbestemte lugtbeskyttelsesniveau er overholdt.

I forhold til kumulativ miljøpåvirkning, indgår kumulation i forhold til lugt, når der ligger andre større husdyrbrug nærmere end 100 m fra nabobeboelser, hvilket ikke er tilfældet i denne sag.

Beregningerne for det ansøgte projekt viser, at lugtbeskyttelsesniveauet fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er overholdt i forhold til alle genekategorier, herunder enkeltboliger og byzone.

Husdyrbruget vil altså ikke give anledning til overskridelse af lugtgrænseværdierne ved de typer af omgivelser, der i lovgivningen er fastsat grænser for.

Der er ikke opstillet lugtgrænseværdier overfor landbrugsejendomme i lovgivningen, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Overholdelse af geneafstande er ikke ensbetydende med, at omboende ikke vil kunne lugte husdyrbruget, men at lugtpåvirkningen – efter de standarder, der er fastlagt i lovgivning, bekendtgørelser, administrative forskrifter og praksis – anses for at ligge på et acceptabelt niveau.

Da det ansøgte projekt overholder det lovbestemte lugtbeskyttelsesniveau i forhold til alle genekategorier, har kommunen ikke hjemmel til at forlange yderligere lugtreducerende foranstaltninger.

Billund Kommune vurderer på ovenstående baggrund, at den ansøgte produktion ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og omboende. Kommunens vurderinger er bl.a. foretaget ud fra de beregningssystemer, Miljøstyrelsen har stillet kommunerne til rådighed i forbindelse med husdyrsager. Derudover vil der altid være tale om en konkret vurdering i de enkelte sager. Billund Kommune vurderer, at der i den aktuelle sag ikke er nogle lokale terræn- eller vindforhold, der medfører, at de standardiserede beregninger ikke er anvendelige.

I miljøgodkendelsen stilles vilkår, som sikrer, at forudsætningerne for lugtgenerberegningerne overholdes. Der stilles desuden vilkår, som sikrer mulighed for myndighedsmæssige indgreb overfor væsentlige genepåvirkninger, hvis sådanne skulle opstå. Her kan kommunen forlange, at husdyrbruget skal få foretaget en sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til lugtfrembringelse og i nødvendigt omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger.

2. Transporter

Efter Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42, stk. 1, skal kommunen i forbindelse med en ansøgning om godkendelse efter Husdyrbruglovens § 16 a vurdere, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Natur- og Miljøklagenævnet² anfører i afgørelse NMK-132-00197 af 1. februar 2013 bl.a. følgende:

"Ved reguleringen af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug. I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til virksomheden. For virksomhedens egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- eller frakørsel. Endelig kan der stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrbrugloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet."

Billund Kommunes vejmyndighed har fået de indsendte bemærkninger vedr. trafikken på Kærbækvej til vurdering.

I denne sag vil til- og frakørslerne ske via Kærbækvej. Årsdøgntrafikken, dvs. trafikken pr. døgn opgjort som gennemsnit over hele året, er på Kærbækvej opgjort til 197 transporter i 2007. Ifølge nøgletal fra Vejdirektoratet har trafikken på landsplan været støt stigende siden da, hvilket også må formodes at være tilfældet her. Ansøger har opgjort antallet af tunge transporter til anlægget til gennemsnitligt 3,8 transporter pr. dag. Dette svarer til en stigning på knap 2 % ift. 2007-tallet. Miljø-

² Det daværende Natur- og Miljøklagenævn, der i dag er Miljø- og Fødevareklagenævnet

og Fødevareklagenævnet anfører i en nyere afgørelse, at gennemsnitligt 3,8 transporter om dagen ikke kan antages at afvige fra, hvad der må forventes i landzone³.

Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår vedr. transporter, bl.a. om at virksomheden skal planlægge mest mulig transport afviklet i dagperioden samt et generelt vilkår om, at ejendommen skal drives i overensstemmelse med den miljøtekniske beskrivelse, hvilket omfatter antallet af transporter. Kommunen fører tilsyn med, at godkendelser efter Husdyrbrugloven og vilkårene heri overholdes.

Det er kommunens vurdering, at transport til og fra ejendommens anlæg med de stillede vilkår kan gennemføres, uden at det vil medføre væsentlig miljøpåvirkning af omgivelserne.

3. Landskab og visuel påvirkning

Kommunen har lagt vægt på, at der vil være begrænset indkig til anlæggene, når den vilkårsfastsatte afskærmende beplantning er vokset op. Allerede nu er der skærmet for indkig fra nabobeboelser pga. eksisterende byggeri samt læhegn og bevoksninger i området.

Det er med den afskærmende beplantning ikke hensigten at etablere en "plantemur", men en beplantning, der skærmer for indkig, så de forholdsvis lange staldfacader ikke synes i fuld længde. Denne effekt vil kunne opnås også i vinterhalvåret.

Herudover har kommunen vurderet, at landskabet ikke kan betegnes som uforstyrret, da der i området i forvejen er større tekniske anlæg i form af vindmøller.

4. Samlet påvirkning af nærmeste nabobeboelse

Efter fast praksis betragtes landzonen som landbrugets arbejdsområde, hvor beboere som udgangspunkt må acceptere visse ulemper, der følger af almindelig landbrugsdrift. Dette er bl.a. fastslået af Miljø- og Fødevareklagenævnet i sager om lugtgener og klageberettigelse, hvor nævnet har udtalt, at landzonen er landbrugets erhvervsområde, og at forurening af mindre styrke – f.eks. lugtgener fra udbringning af husdyrgødning – må tåles, uden at det i sig selv medfører klageberettigelse eller indgreb⁴.

Som nævnt ovenfor under punkt 1, er der ikke opstillet lugtgrænseværdier overfor landbrugsejendomme i lovgivningen, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme. Da det ansøgte projekt overholder det lovbestemte lugtbeskyttelsesniveau i forhold til alle genekategorier, har kommunen ikke hjemmel til at forlange yderligere lugtreducerende foranstaltninger.

Vurderinger af øvrige gener og påvirkninger i miljøgodkendelsen er foretaget ud fra hensyn til samtlige omboende, også nærmeste naboer med landbrugspligt.

³ Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 17. april 2026, sag 24/11840

⁴ Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 15. august 2014, sag NMK-132-00700

Afstanden til nærmeste nabobeboelse, Kærbækvej 3A, er opmålt automatisk til 329 m i ansøgningssystemet, og verificeret af kommunen ved opmåling på luftfotos. Der måles fra nærmeste staldhjørne til beboelsen og ikke til øvrige bygninger. Kommunen har dog ikke været opmærksom på, at der på samme matrikel er indrettet bolig i en længe, parallelt med vejen. Denne bolig ligger ca. 317 m fra nærmeste staldhjørne, og er dermed nærmeste nabobeboelse. De 12 m til forskel ændrer dog ikke på kommunens vurderinger.

Der er efter Husdyrbrugloven altid mulighed for at gribe ind, hvis der opstår væsentlige miljømæssige gener. Kommunen fører tilsyn med, at lovgivningen og vilkår i godkendelser og tilladelser overholdes, og kan påbyde afhjælpende foranstaltninger, hvis en virksomhed eller aktivitet medfører væsentlig forurening eller væsentlige gener, herunder støv, lugt eller støj.

5. Kommunens begrundelser og vurderinger

Ved ansøgninger om miljøgodkendelse er der krav om, at ansøger eller dennes konsulent udfærdiger en miljøkonsekvensrapport, der beskriver de faktiske forhold før den ønskede udvidelse samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning, og konsekvenserne forbundet med udvidelsen vurderes. Kommunen gennemgår rapporten, kræver om nødvendigt supplerende oplysninger, og anvender rapporten som grundlag for sin vurdering og eventuelle vilkår i godkendelsen.

Kommunens vurdering skal ske ud fra gældende lovgivning og Miljøstyrelsens vejledninger. Kommunens vurdering af væsentlige virkninger på miljøet er foretaget ud fra definitionen i § 25, stk. 2 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen: Ved væsentlige virkninger på miljøet forstås, at det beskyttelsesniveau for ammoniak, lugt, fosfor og nitrat, der er fastlagt i bekendtgørelsen, overskrides. Samtlige beskyttelsesniveauer er overholdt for det ansøgte projekt. Det er fortsat kommunens vurdering, at husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige virkninger på miljøet.

Der er i miljøgodkendelsen vurderet på de samlede påvirkninger af omgivelserne, herunder alle nabobeboelser.

Vedr. øvrige bemærkninger

Kommunen har i samråd med ansøger ændret vilkår 16 vedr. afskærmende beplantning, så der nu stilles vilkår om, at ansøger skal etablere og vedligeholde et nyt læhegn mod vest på egen matrikel.

Husdyrbrugloven rummer ikke muligheder for at tage hensyn til politiske visioner for byer eller kommuner, lokalforankring eller socioøkonomisk påvirkning, ligesom mulighed for etablering af fremtidige husdyrbrug ikke kan indgå i vurderingerne. Dyrevelfærd reguleres af anden lovgivning og myndighed. Husdyrbrugloven giver ikke mulighed for at regulere eller stramme regler vedr. dyrevelfærd.

Kommunens samlede vurdering

Det er kommunen, der afgør, om en påvirkning er væsentlig. Kommunens vurdering skal ske ud fra gældende lovgivning og Miljøstyrelsens vejledninger. Kommunens vurdering af væsentlige virkninger på miljøet er bl.a. foretaget ud fra definitionen i § 25, stk. 2 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, hvoraf det fremgår, at

virksomheder anses for væsentlige, hvis beskyttelsesniveauet for hhv. ammoniak og lugt ikke kan overholdes. Samtlige beskyttelsesniveauer er overholdt for det ansøgte projekt.

Det er kommunens vurdering, at hvis et ansøgt projekt om husdyrbrug lever op til de krav, der er fastsat i Husdyrbrugloven med tilhørende bekendtgørelser, er kommunens råderum for at træffe afgørelse om afslag yderst begrænset, jf. også Miljø- og Fødevareministerens svar til Miljø- og Fødevareudvalget af 31. august 2016, MOF nr. 1012.

I et nyere ministersvar fra 2. april 2020 fremgår, at ministeren generelt var afvisende over for at øge det kommunale råderum i relation til at kunne give afslag på godkendelse, hvis afskæringskriterier og gængse normer er overholdt.

Det ansøgte projekt overholder samtlige opstillede krav.

Det er fortsat kommunens vurdering, at husdyrbruget, under overholdelse af de stillede vilkår, ikke vil medføre væsentlige virkninger på miljøet, og at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte projekt. De indkomne bemærkninger i partshøringsfasen giver ikke anledning til ændringer i miljøgodkendelsen, udover en tilretning af ovennævnte vilkår 16 angående afskærmende beplantning.

Det tilrettede vilkår er ændret i samråd med ansøger, og det er kommunens vurdering, at ændringen er af underordnet betydning for omboende. Der foretages derfor ikke fornyet partshøring af udkast til miljøgodkendelsen.

Miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på Kærbækvej 4

Husdyrproduktionen på Kærbækvej 4, 7200 Grindsted, herunder bygninger og anlæg mv., er senest godkendt ved Billund Kommunes afgørelse af 3. oktober 2019 om miljøgodkendelse efter Husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2.

Virksomheden har den 23. marts 2026 ansøgt om et tillæg til miljøgodkendelsen, da de ønsker at udvide produktionen ved at opføre nye staldanlæg med dertilhørende foderlade og gyllebeholdere på hidtil bygningsløse matrikler syd for Kærbækvej. De nuværende staldbygninger tages ud af drift.

Med denne afgørelse godkender Billund Kommune husdyrbrugets anlæg og produktion, herunder de ansøgte ændringer. Miljøgodkendelsen meddeles efter § 16 a, stk. 4, i Husdyrbrugloven, idet Billund Kommune vurderer at:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Driften af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i nedenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Afgørelsens omfang og forudsætninger

Som nævnt ovenfor er landbrugsaktiviteterne på ejendommen omfattet af en miljøgodkendelse fra 2019.

Med denne nye miljøgodkendelse vurderes samtlige vilkår og samles heri, så husdyrbruget fremover alene reguleres ved denne afgørelse. Alle staldbygninger og gødningsopbevaringsanlæg på Kærbækvej 4 vurderes i forhold til opfyldelse af nutidige BAT-krav, og det er kommunens vurdering, at en selvstændig revurdering af den oprindelige miljøgodkendelse med tilhørende tillæg dermed er unødvendig.

Udover ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk har kommunen modtaget en miljøkonsekvensrapport, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 4.

I det omfang andet ikke er nævnt i afgørelsen, er den meddelt på baggrund af de oplysninger, som kommunen har modtaget i forbindelse med sagen, hvorfor afgørelsen hviler herpå.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt, herunder byggetilladelser, samt tilladelser iht. Spildevandsbekendtgørelsen⁵.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler heri kan være en skærpelse af denne afgørelses vilkår.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt i henhold til Husdyrbrugloven, eller der er gennemført en anmeldelsesprocedure efter reglerne for anmeldelse i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

⁵ BEK. nr. 1446 af 27/11/2025. Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

Ikke-teknisk resumé fra ansøgers konsulenter

Ny Endrupholm Nord A/S har indsendt en miljøansøgning til at udvide husdyrbrugget beliggende på Kærbækvej 4, 7200 Grindsted. Ejendommen har for nuværende en gældende godkendelse fra 2019, til at producere grise i de eksisterende stalde. Ansøger ønsker med denne ansøgning at udvide husdyrproduktionen ved at etablere nye stalde med dertilhørende foderlade og gyllebeholdere syd for Kærbækvej.

Det nye staldanlæg bliver på i alt 10.500 m² ekskl. servicerum og foder-blanderum. Anlægget etableres som to staldbygninger, der er forbundet med servicegang og udlevering. Bundtypen i stalden er delvist spaltegulv, 25-49% fast gulv. Herudover servicefaciliteter indeholdende omklædning- og bad, frokosttrum samt teknikrum og foder- og blanderum.

Der etableres desuden 3 nye gyllebeholdere á 3900 m³, en fortank og en kølebrønd til opbevaring af døde dyr.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Ejendommens beliggenhed i forhold til beboelser

- Nærmeste nabo uden landbrugspligt fra det nye anlæg, er Tingvejen 370, som ligger 632 m øst for anlægget.
- Nærmeste nabo med landbrugspligt til det nye anlæg er Kærbækvej 3A, beliggende 329 m øst for anlægget.
- Den nærmeste samlede bebyggelse/lokalplanlagte område BO-Lindegården beliggende ca. 2,2 km nordøst for det nye produktionsanlæg.
- Afstanden fra det nye produktionsanlæg og til nærmeste byzone (Fremtidig byzone i Kommuneplanrammen) er 2,3 km.

Lugt, støj, fluer, transporter m.v.

Lugt fra husdyrbrug reguleres i forbindelse med afgørelser via lugtberegninger og lugten vurderes ud fra det beskyttelsesniveau, der er fastsat i Husdyrbrugloven. Der installeres luftrensere i staldene der reducerer lugten fra staldanlægget. Beregningerne i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk viser at lugtgenekriterierne i Husdyrbrugloven er overholdt. Dermed forventes ingen væsentlige lugtgener ved omkringliggende beboelser.

Der er ikke foretaget støjmålinger eller beregninger i forbindelse med ansøgningen. Det forventes med baggrund i den beskrevne indretning og afstanden til omkringboende, at de generelle krav til støj fra ejendommen er overholdt, og at der dermed ikke vil opstå støjgener ved de omkringboende, ud over hvad der må forventes ved alm. landbrugsdrift.

Fluer og skadedyr bekæmpes på ejendommen ved at etablere foranstaltninger svarende til de enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agrarøkologi, hvilket vurderes at være tilstrækkeligt. Bekæmpelse af rotter sker på ejendommen ved aftale med et skadedyrsbekæmpelsesfirma.

Påvirkning af natur

Der sker en stigning i ammoniakemissionen som følge af udvidelsen. Afstanden til omkringliggende naturområder er så stor at ammoniakdepositionen er under

lovgivningens grænser. Det vurderes derfor at udvidelsen ikke har negativ påvirkning af naturen.

Landskab

De nye slagtegrisestalde er omkranset af eksisterende læhegn mod vest og syd, hvorfor indsynet til det nye anlæg vil være begrænset fra disse vinkler. Fra øst er anlægget afskærmet af en eksisterende beplantning som ligger langs med Tingvejen og som er ejet af ansøger. Mod nord/nordøst er spredt bebyggelse og sporadisk beplantning i form af mindre læhegn og solitære træer. Staldene bliver opført i dæmpede farver, som falder godt i med omgivelserne.

Afstandskrav

Alle afstandskrav er overholdt for det nye anlæg.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Der skal foretages en vurdering af, om ansøger har valgt teknikker og teknologier, der lever op til den Bedste Tilgængelige Teknologi (BAT), i forhold til staldindretning. Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne viser at BAT-emissionskravet er overholdt.

Alternativer til teknologi og foranstaltninger

Der har været overvejet og undersøgt andre placeringer af staldanlægget, særligt omkring den nuværende bygningsmasse hvor også en del af ejendommens lagerkapacitet er placeret.

Den ansøgte placering syd for Kærbækvej er valgt, fordi det er den placering, hvor alle krav til lugt og ammoniak er overholdt, samtidig med at der tages mest hensyn til omkringboende og naturområder, beskyttede vandløb og landskab.

Ophør

Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Beholdere til gylle etc., der er omfattet af kravet om beholderkontrol, skal gøres uanvendelige til opbevaring af gylle mv., hvis de afmeldes beholderkontrollen. Al miljøaffald skal bortskaffes for egen regning efter den til hver tid gældende lovgivning. Gyllebeholdere, der ikke skal anvendes af anden bruger, skal fjernes.

Billund Kommunes vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles tillæg til godkendelsen af husdyrbruget med de ansøgte udvidelser og ændringer, idet husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

Med venlig hilsen

Mette Hammershøj
Miljøsagsbehandler

Vilkår

Godkendelsen meddeles på nedenstående vilkår, som gælder for husdyrbrugets eksisterende og fremtidige anlæg og drift.

Indretning og drift

1. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, herunder som beskrevet i ansøgningsmaterialet og i den miljøtekniske beskrivelse.
2. Før etablering af nye anlæg skal der indhentes byggetilladelse iht. bygge-reglementet fra Billund Kommune. Der skal desuden indhentes nedrivningstilladelse, før eventuel nedrivning af eksisterende bygninger påbegyndes.
3. Matrikelskellet mellem *matrikel nr. 1ba, Morsbøl By, Grindsted* og *matrikel nr. 2ed, Horsbøl Gde., Grindsted* skal ophæves, inden etableringen af nye anlæg må påbegyndes.
4. Vilkår vedr. drift skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
5. Ændring af ejerforhold eller ansvar for driften skal meddeles Billund Kommune senest 1 måned efter ændringen.

Anlæg

6. Husdyrbruget skal være indrettet med de stalde, staldsystemer og produktioner, der er anført nedenfor samt i godkendelsens tabel 1 (jf. afsnittet "Stalde og produktioner").

Staldnavn (se bilag 2)	Bygningsareal, m ²	Dyre- og staldkategori	Produktionsareal, m ²
Stald 1 - NY	1.916	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1.428
Stald 2 – NY	1.916	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1.428
Stald 3 – NY	1.916	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1.428
Stald 4 – NY	1.916	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1.428
Stald 1a – NY	748	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	571
Stald 2a – NY	748	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	571
Stald 3a – NY	748	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	571
Stald 4a - NY	748	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	571
I alt	10.656		7.996

7. Afkast fra Stald 1, 2, 3 og 4, jf. tabel 1, i alt 40 sektioner, skal tilsluttes et biologisk luftrensingsanlæg.
8. Luftrensingsanlægget skal have en lugtreducerende effekt på minimum 15,5 % og en reduktionseffekt på minimum 60 % i årsgennemsnit i ammoniakemissionen fra de sektioner, der renses fra. Samlet for de 56 sek-

tioner skal lugten reduceres med minimum 11 % og ammoniakemissionen med 43 %.

9. Luftrensningsanlægget skal forsynes med differenstrykmåler, vandmåler samt ledningsevne sensor. Ledningsevne-sensoren skal være placeret i bundkar til filter 2.
10. Ventilationssystemet skal være dimensioneret til, at 4 luftrensere samlet behandler 200.000 m³ luft pr. time, hvilket svarer til 21 % af den maksimale dimensionerede ventilationskapacitet fra Stald 1, 2, 3 og 4, jf. tabel 1. De første 0 – 200.000 m³ skal altid ledes gennem luftrensningsanlæggene.
11. Luftrensningsanlægget skal være i drift året rundt med forbehold for mindre driftstop i forbindelse med rengøring, vedligehold og serviceeftersyn.
12. Luftrensningsanlæggets ledningsevne skal være indstillet i henhold til SKOVs anbefalinger og må ikke overstige 6 mS/cm i bundkar ved filter 2.
13. Tryktabet over luftrensningsanlægget må ikke overstige 75 pascal (Pa).
14. Luftrensningsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.
15. Læsevand fra anlægget skal ledes til gyllebeholder.
16. Der skal etableres og til stadighed vedligeholdes afskærmende beplantning langs naboskellet vest for gyllebeholderne og mod nord langs Kærbækvej, jf. bilag 2b, ligesom de eksisterende læhegn mod syd på *matrikel nr. 1ba, Morsbøl By, Grindsted* og mod syd og øst på *matrikel nr. 2ed, Horsbøl Gde., Grindsted* til stadighed skal vedligeholdes, så der er skærmet for indkig fra omgivelserne. Beplantningen skal bestå af et beplantningsbælte eller grupper af træer eller buske, der effektivt skærmer for indkig til ejendommens driftsbygninger fra omgivelserne. Beplantningen skal søges tilpasset bedst muligt ind i omgivelserne, dvs. ved at vælge træ-/busksorter, der allerede findes i området, og som er naturligt hjemhørende i Danmark. Beplantningen skal etableres senest 12 måneder efter, de nye anlæg er opført.

Gødningsopbevaring og -håndtering

17. Der må etableres tre nye gyllebeholdere på hver 3.900 m³. Gyllebeholderne skal placeres iht. situationsplanen i bilag 2.
18. Ved gyllebeholdere skal der, hvis beholderen er udstyret med en pumpeanordning, etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle finder sted. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning er afsluttet. Opsamlet spildevand skal overpumpes til gyllebeholderen. Rent overfladevand fra pladsen kan opsamles og udsprinkles eller nedsives, når pladsen forinden er rengjort efter brug.

19. De tre nye gyllebeholdere skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
20. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Hvis en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
21. Pumpning til og fra gyllebeholdere skal ske under opsyn.

Energi- og vandforbrug

22. Ventilationsanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
23. Hvis forbruget efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentligt større end hvad man må forvente af et husdyrbrug på denne størrelse, skal husdyrbruget på tilsynsmyndighedens anmodning lade en sagkyndig gennemgå ejendommen med henblik på udpegning af reduktionsmuligheder.

Affald

24. Husdyrbrugets opbevaring og håndtering af affald skal foregå sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.
25. Farligt affald skal opbevares i tætte, lukkede beholdere, der er mærkede, så det tydeligt fremgår, hvad de indeholder. Beholderne skal opbevares under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagspladsen skal have en tæt belægning og være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares.

Spildevand /overfladevand

26. Overfladevand fra arealer, hvor der kan ske spild med forurenende foder eller gødning eller opstå anden forurening, må ikke afledes til dræn, vandløb eller nedsivning. Afledningen af ejendommens overfladevand må ikke udvides, inden kommunen har meddelt tilladelse hertil.
27. Tagvand fra de nye bygninger skal nedsives i faskiner i overensstemmelse med gældende vejledning, medmindre kommunen har meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen til anden afledning.

Lugt

28. Husdyrbruget må ikke give anledning til lugtpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtfrembringelse begrænses mest muligt.

29. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at virksomheden giver anledning til væsentlig lugtpåvirkning, skal virksomheden foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til lugtfrembringelse udført og i nødvendigt omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om sagkyndig undersøgelse, skal myndigheden tilsendes den sagkyndiges redegørelse med anbefalede lugtreducerende tiltag, samt en tids- og handlingsplan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.

Støj og vibrationer

30. Virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden (kl. 22.00 – 07.00), herunder fra mobile støjkluder.
31. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau, ved omliggende beboelse og deres udendørs opholdsarealer, må maksimalt udgøre følgende værdier:

Dage	Tidspunkter	Ved beboelse i det åbne land	Midlingstid
Mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB (A)	8 timer
	kl. 18.00 - 22.00	45 dB (A)	1 time
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB (A)	7 timer
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB (A)	4 timer
Søn - og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB (A)	8 timer
Alle dage ¹	kl. 22.00 – 07.00	40 dB (A)	½ time

¹Støjens spidsværdi må om natten (kl. 22.00 - 07.00) ikke overstige 55 dB (A).

32. Husdyrbruget må ikke medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Til - og frakørsel

33. Virksomheden skal planlægge mest mulig transport afviklet i dagperioden. Den årlige transport må ikke overstige den ansøgte mængde i et omfang, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentligt.
34. Udstyr, der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning, skal ved udkørsel til offentlig vej være tæt og renholdt i et omfang, så spild undgås.
35. Tilkørselsveje og arealer omkring bygningerne, siloerne og gyllebeholdere m.m. skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, jord m.v.

36. Evt. spild skal fjernes efter arbejdets afslutning og/eller samme dag ved arbejdstids ophør.

Støv

37. Husdyrbruget må ikke give anledning til støvpåvirkning fra bygningsparcellen samt i forbindelse med til- og frakørsel til denne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig.

Skadedyrsbekæmpelse

38. Der skal overalt på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse, i henhold til de veterinære bestemmelser.
39. Husdyrbruget må ikke give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at virksomheden giver anledning til væsentlige fluegener, skal virksomheden foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til fluefrembringelse udført og i nødvendigt omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om en sagkyndig undersøgelse, skal der tilsendes en redegørelse fra den sagkyndige, samt en plan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.
40. Opbevaring af foder m.m. skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Lys

41. Husdyrbruget må ikke give anledning til lyspåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige.
42. For at forebygge lyspåvirkning fra husdyrbruget skal eventuelle nye udenørs lamper ophænges lavt og med afskærmet lyskilde, så lysets spredning begrænses til det nødvendige operationsområde. Belysning i nye stalde skal anbringes, så lyset ikke kastes direkte ud gennem vinduer og åbninger i bygningerne.

Driftsforstyrrelser og uheld

43. Husdyrbruget skal til enhver tid have en opdateret beredskabsplan, som skal opbevares centralt i ejendommens driftsbygninger. Beredskabsplanen skal redegøre for, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.

- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

44. Olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.
45. Påfyldningspumper og slanger på brændstoftankningsanlæg skal holdes i en sådan tilstand, at de ikke giver anledning til spild. Påfyldning af brændstof på traktorer og andre landbrugsmaskiner skal ske på betonlagt plads, der er indrettet på en sådan måde, at evt. spild ikke medfører risiko for forurening af jord, grundvand, overfladevand og afløbssystemer. Tankpistol må ikke kunne fastlåses i åben stilling under påfyldning, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.
46. Ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet, skal husdyrbruget straks foretage alarmering af alarmcentralen på telefonnr. 112, og afværgeforanstaltninger jf. husdyrbrugets beredskabsplan skal iværksættes.

Bedste anvendelige teknik (BAT)

47. På tilsynsmyndighedens anmodning skal virksomheden redegøre for, at husdyrbrugets anlæg og drift er i overensstemmelse med de teknikker, der er oplyst i bilag 4. Tilsynsmyndigheden kan stille krav til, i hvilken form redegørelsen skal leveres, herunder f.eks. procedurebeskrivelser, driftsregistreringer, regnskabsforhold mv.

Tilsyn og kontrol/Egenkontrol

48. Der skal føres en logbog for luftrensningsanlægget, hvori følgende registreres:
 - Ledningsevnen (som minimum på timebasis)
 - Luftrensningsanlæggets driftstid
 - Månedlige målinger af vandforbruget og tryktabet
 - Tidspunkter for rengøring/skiftning af filtre
 - Enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed.
49. Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten/leverandøren om serviceeftersyn af luftrensningsanlægget. Luftrensningsanlægget skal kontrolleres af producenten/leverandøren mindst hvert halve år. Kalibrering af ledningsevne-sensoren skal foretages mindst én gang årligt. Serviceaftale med producenten skal opbevares på husdyrbruget.
50. Tilsynsmyndigheden skal underrettes, hvis luftrensningsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 2 uger.

51. Logbogen/den elektroniske registrering af data, kontrolrapporter samt dokumentation for kalibrering af ledningsevne-sensoren skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
52. Husdyrbruget skal føre egenkontrol med energi, vand og råstofforbrug.
53. Der skal føres en logbog for gyllebeholderne, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
54. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at husdyrbruget giver anledning til væsentlig støjpåvirkning, skal husdyrbruget føre følgende egenkontrol:

For egen regning skal husdyrbruget dokumentere, at de stillede støjkraav er overholdt. Dokumentation kan maksimalt kræves én gang pr. år, hvis støjgrænserne er overholdt. Målinger/beregninger skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" i henhold til gældende lovgivning, og skal udføres af et laboratorium eller en person, som er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på maksimalt ± 3 dB(A).

Resultaterne af målinger og beregninger skal være afrapporteret til tilsynsmyndigheden senest 3 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat anmodning herom.

Ophør

55. Ved ophør af bedriften skal stalde, gyllekanaler/kummer og gødningsopbevaringsanlæg mv. tømmes og rengøres. Gødningsrester, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår.

Godkendelsens udnyttelse og varighed

I henhold til Husdyrbruglovens § 59 a bortfalder en godkendelse eller en tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter at godkendelsen eller tilladelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen eller tilladelsen for denne del. En godkendelse eller tilladelse anses iht. § 63 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri, anses en godkendelse eller tilladelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

Herefter gælder, at hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen eller tilladelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende

produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Revurdering

Miljøgodkendelsen for et IE-husdyrbrug, hvilket omfatter husdyrbruget på Kærbækvej 4, skal jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 48, stk. 1 og 5, tages op til revurdering og ajourføres om nødvendigt af hensyn til udviklingen i den bedste tilgængelige teknik, når der er offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter.

Miljøgodkendelsen for et IE-husdyrbrug skal desuden, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 48, stk. 4, regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal dog revurderes senest 8 år efter, at husdyrbruget er godkendt første gang.

Tilsynsmyndigheden skal desuden tage godkendelsen op til revurdering efter gældende regler for tidsfrist, når der offentliggøres en ny BAT-konklusion, som vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter. Tilsynsmyndigheden skal desuden tage godkendelsen op til revurdering i situationer anført i Husdyrbruglovens § 40, stk. 2.

Tilsynsmyndigheden kan ved revurdering efter Husdyrbruglovens § 41 ændre vilkårene i en godkendelse eller tilladelse ved påbud, jf. lovens § 39. Vilårene for godkendte eller tilladte forhold kan dog tidligst ændres, når der er forløbet 8 år efter, at de er blevet godkendt eller tilladt.

Offentliggørelse mv.

Afgørelsen om miljøgodkendelse annonceres den 10. juli 2026 på Billund Kommunes hjemmeside samt den 15. juli 2026 i Ugeavisen Billund-Grindsted.

Afgørelsen sendes til:

Ny Endrupholm Nord A/S, CVR nr.: 39518619

Med kopi til:

Konsulent ved SAGRO SvineRådgivningen, Heidi Birch Wentzlau, hbw@sraad.dk

Konsulent ved SAGRO, Per Lousdal, pll@sagro.dk

Desuden sendes et link til den endelige afgørelse til de øvrige hørte parter.

Øvrige:

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk

Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dnbillund-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbndet.dk

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) natur@dof.dk

DOF-lokalafdeling, billund@dof.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, ved Niels Barslund,

nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Rådet for Grøn Omstilling, info@rgo.dk
Sundhedsstyrelsen, TRvest@stps.dk

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageberettigede fremgår af § 84 – 88 i Husdyrbrugloven. Klagen skal være indgivet senest den 7. august 2026.

Du klager via Klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Billund Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder. Klagegebyret opkræves, hvis Billund Kommune beslutter at fastholde afgørelsen og videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvis medhold i klagen.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Billund Kommune. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, sender kommunen klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra datoen for annoncering på vores hjemmeside.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering af husdyrbruget danner sammen med ansøgers miljøkonsekvensrapport baggrund for miljøgodkendelse af det ansøgte projekt og reguleringen af husdyrbruget.

Hensigten med den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er at undersøge, om virksomheden har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), samt om husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering beskriver og vurderer de miljøpåvirkninger af omgivelserne, som husdyrbruget giver anledning til. Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er indeholdt i Husdyrbrugloven, Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens digitale vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt

På vegne af husdyrbruget har konsulentfirmaet Sagro indsendt ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Kærbækvej 4, idet ansøger ønsker at udvide produktionen ved at opføre nye staldanlæg med dertilhørende foderlade og gyllebeholdere på hidtil bygningsløse matrikler syd for Kærbækvej. Store dele af de nuværende staldbygninger tages ud af drift.

Der er ansøgt via det it-baserede ansøgningssystem på husdyrgodkendelse.dk (skema 254202, version 3). Ansøgningmaterialet redegør for de samlede påvirkninger fra det fremtidige husdyrbrug.

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering er foretaget med baggrund i det sidst indsendte ansøgningmateriale.

Der er redegjort nærmere for husdyrbrugets indretning og drift i de nedenstående afsnit. Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen. Der stilles derudover vilkår om, at ændringer i ejerforhold skal meddeles til Billund Kommune.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger i landzone (se bilag 1). Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Skovgårdsvej 15, som ligger 310 m nord for den eksisterende gyllebeholder, bygning 10. Nærmeste nabo uden landbrugspligt fra det nye anlæg, er Tingvejen 370, som ligger 632 m øst for anlægget. Den nærmeste samlede bebyggelse/lokalplanlagte område, BO-Lindegården, ligger 1,9 km nord for den eksisterende

gyllebeholder, bygning 10. Afstanden til det nye produktionsanlæg fra dette lokalplanlagte område er 2,2 km.

Nærmeste by er Morsbøl By, Grindsted, som ligger ca. 1,9 km nord for eksisterende gyllebeholder (byg. 10). Afstanden fra det nye produktionsanlæg og til nærmeste byzone (Fremtidig byzone i Kommuneplanrammen) er 2,3 km.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 6 ikke tilladt:

- 1) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 8 ikke tilladt inden for følgende afstande:

- 1) 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.
- 2) 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m².
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.
- 7) 30 m til naboskel.

Placeringskravene gælder ikke for eksisterende bygninger og anlæg.

Ansøger skriver flg. vedr. afstandskrav:

Afstandskravene er overholdt, fordi det nye anlæg placeres med en afstand til områderne der er større eller lig med ovenstående krav. På nuværende tidspunkt er der et naboskel der hvor de nye stalde bygges.

Naboskellet er til matrikel nr. 2ed, Hørsbøl Gde., Grindsted der er en del af en bygningsløs ejendom. Denne ejendom er også ejet af ansøger Ny Endrupholm Nord A/S. Inden staldene etableres, sammatrikuleres dele af den bygningsløse ejendom med Kærbækvej 4, så der ikke er matrikelskel under bygningerne og afstandskravet er opfyldt.

Det vurderes at alle afstandskrav er overholdt, når matrikel nr. 2ed bliver sammatrikuleret med Kærbækvej 4, og matrikelskel ophæves.

Kommunens vurdering

Den ansøgte nye stald kan ikke overholde kravet i Husdyrbruglovens § 8, stk. 1, nr. 7, om en afstand på 30 m til naboskel. Ansøger oplyser, at matrikelskellet ophæves, hvorefter afstandskravet vil være overholdt.

Der stilles vilkår om, at matrikelskellet skal ophæves, inden de nye staldanlæg etableres.

Det er Billund Kommunes vurdering, at den ansøgte placering ikke vil give anledning til væsentlig virkning på miljøet, herunder de landskabelige værdier.

Det er kommunens vurdering, at de ansøgte anlægsmæssige udvidelser og ændringer kan overholde de øvrige afstandskrav i § 6 og § 8, og at de ansøgte placeringer ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne.

Det er kommunens vurdering, at byggeriet opfylder kravet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42, stk. 3 om, at det skal være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Stalde og produktioner

Godkendelsen meddeles på baggrund af forureningspåvirkninger, som beregnes ud fra de ansøgte staldarealer og dyregrupper, idet der foretages en sammenstilling med merpåvirkningerne i forhold til den aktuelt godkendte indretning og drift (nudrift). Hensigten er, at virksomheden efterfølgende kan foretage en række ændringer i dyregrupper, indretning og drift indenfor de godkendte forureningsmæssige rammer, uden at dette kræver en ny godkendelse. For en række af sådanne ikke-godkendelsespligtige ændringer skal der dog foretages anmeldelse efter reglerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, inden ændringerne kan gennemføres.

Der er ansøgt om miljøgodkendelse af ejendommens produktionsareal på i alt 7.996 m².

Nedenfor fremgår stalde og dyrehold, som disse er oplyst i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift i det digitale ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk.

Staldnavn (se bilag 2)	Bygningsareal, m ²	Dyre- og staldkategori	Produktionsareal, m ²
Ansøgt drift			
Stald 1 - NY	1.916	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1.428
Stald 2 – NY	1.916	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1.428
Stald 3 – NY	1.916	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1.428
Stald 4 – NY	1.916	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1.428
Stald 1a – NY	748	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	571
Stald 2a – NY	748	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	571
Stald 3a – NY	748	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	571
Stald 4a - NY	748	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	571
I alt			7.996
Nudrift			
Tidligere stald 2 – BBR nr. 4	510	Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	302
Tidligere stald 1 – BBR nr. 9	347	Flexgruppe: Alle svin; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	255
Tidligere stald 4 – BBR nr. 13	1020	Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	865
I alt			1.422

8 års drift			
Tidligere stald 2 – BBR nr. 4	510	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	302
Tidligere stald 1 – BBR nr. 9	347	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33%/67%)	255
Tidligere stald 4 – BBR nr. 13	1020	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	865
Tidligere stald 3 – Nedrevet	805	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	359
		Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33%/67%)	282
I alt			2.063

Tabel 1. Stalde og produktioner

Situationsplanen er vist i bilag 2.

Ansøger har i forbindelse med ansøgningen fremsendt tegninger og opgørelser af de fremtidige produktionsarealer (se bilag 3).

Produktionsareal er i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen defineret til alene at omfatte det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, dvs. areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lign.

Servicerum, gangarealer m.v., og stiadskillelser, arealer med nakkebomme, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes ikke.

Ansøger oplyser, at produktionsarealet i denne ansøgning er opgjort ved en detaljeret opmåling af stierne i de eksisterende stalde, som fremadrettet tages ud af driften. Der er fratrasket gangarealer. Dog er inventar og foderkrybber ikke fratrasket. Opmåling af produktionsarealer i de eksisterende stalde er udført i forbindelse med ansøgningen til den gældende miljøgodkendelse fra oktober 2019. Opmålingen af produktionsarealer i de nye stalde er beregnet ud fra det foreliggende skitseprojekt.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ansøgers opgørelser af produktionsarealerne er udført korrekt, og at indretningen er i overensstemmelse med, hvad der er givet tilladelse til i tidligere afgørelser.

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 47 skal virksomheden på et areal, hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal, foretage effektiv rengøring efter endt ophold:

- senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har adgang på arealet dagligt, og
- senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene ikke dagligt har adgang på arealet.

Indretning og drift af staldanlæg skal desuden ske iht. Husdyrgødningsbekendtgørelsens⁶ regler.

Bekendtgørelsernes indretnings- og driftskrav har direkte regulerende virkning overfor husdyrbruget, hvorfor kravene ikke skal optages som vilkår i miljøgodkendelsen.

Der fastsættes vilkår, som godkender de ansøgte stalde, staldsystemer og produktioner, som disse er vist i tabel 1 og med en placering som vist i bilag 2.

Idet det forudsættes, at indretning og drift af staldanlæg sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering af staldanlæg og produktion ved vilkår i dette afsnit.

Gødningsproduktion og -opbevaring

Ansøger oplyser flg.:

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Opbevaringsanlæg (jf. bilag 2)	Ny/ændret	Kapacitet m ³	Areal m ²	Teknologi
Gyllebeholder 1 (bygning 6)	Nej	990	221	Flydelag
Gyllebeholder 2 (bygning 8)	Nej	820	271	Flydelag
Gyllebeholder 3 (bygning 10)	Nej	3.000	369	Flydelag
Gyllebeholder 4 (bygning 16)	Ja	3.900	1.020	Teltoverdækning
Gyllebeholder 5 (bygning 17)	Ja	3.900	1.020	Teltoverdækning
Gyllebeholder 6 (bygning 18)	Ja	3.900	1.020	Teltoverdækning
I alt		16.510		

Tabel 2. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning

Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via fortanken til gyllebeholder. I fortanken er der en el-pumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder. Gylle der skal opbevares i ejendommens eksisterende gyllebeholdere eller gyllebeholdere på andre ejendomme hentes fra fortanken eller de nye gyllebeholdere, når det skal flyttes. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn. Som alternativ til at pumpe gyllen direkte fra fortank til gyllebeholder, kan der afhentes direkte fra fortanken, for eksempel i forbindelse med levering til biogas.

Hyppig udslusning af gylle er et lovkrav for alle eksisterende slagtegrisestalde, samt alle nye stalde (slagtegrise, so- og smågrisestalde), som er indsendt efter 1.

⁶ BEK nr. 2243 af 29/11/2021. Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning

maj 2023. Den hyppige udslusning kan foretages enten igennem manuel eller automatisk udslusning.

Med denne godkendelse følger der en fleksibilitet i antallet og sammensætningen af dyreholdet. Det er derfor ikke på nuværende tidspunkt muligt at lave en kapacitetsberegning. Ud over denne ejendomme har Ny Endrupholm Nord A/S rådighed over en del andre gyllebeholdere. Der vil til en hver tid være opbevaringskapacitet til 9 måneder for flydende husdyrgødning for nærværende bedrift, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen af 29/11/2021 § 10 og 11.

Kommunens vurdering

Idet det forudsættes, at indretning og drift af den fremtidige gødningsopbevaring sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering ved vilkår i dette afsnit.

BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget

Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) i henhold til § 26 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

I Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af det BAT-betingede maksimale emissionsniveau, som viser, at ammoniakemissionen fra stalde og gødningsoplag på Kærbækvej 4 maksimalt må være på 10.016 kg NH₃-N/år. Det er desuden beregnet, at den faktiske emission fra husdyrbruget vil være på 9.688 kg NH₃-N/år.

Den BAT-betingede emissionsgrænseværdi for ammoniaktab fra stald og lager for husdyrproduktionen på Kærbækvej 4 er dermed overholdt med en margin på 328 kg NH₃-N/år.

Kommunens vurdering

Overholdelse af BAT for ammoniakemissionerne er baseret på de anvendte staldsystemer og på anvendelse af ammoniakreducerende teknikker. I ovenstående afsnit "Stalde og produktioner" er der opstillet vilkår, som fastlægger anvendelse af de staldsystemer, der er lagt til grund for beregningerne af husdyrbrugets ammoniakemissioner. Der skal herudover opstilles vilkår, som fastlægger anvendelsen af ammoniakreducerende teknikker:

Fast overdækning af gyllebeholder (telt, betonlåg eller flydedug) er optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste. Der stilles vilkår vedrørende indretning og drift af overdækning på husdyrbrugets tre ansøgte gyllebeholdere, som foreslået i teknologilisten.

For at overholde BAT-kravet bliver der etableret luftrensning på en del af anlægget. Der etableres luftrensning fra 40 af 56 slagtesvinesektioner via 4 stk. Bio Flex2 rensere fra SKOV A/S, der er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste over

rensningsteknologier. Der stilles vilkår til anlægget, som foreslået i teknologilisten. Herudover stilles der vilkår til bortledning af lænsevand fra anlægget.

Foder

Ansøger oplyser flg.:

Ejendommen anvender færdigvarer, der produceres på ejers egen foderfabrik. Foderet transporteres til ejendommen og tippes til påslag, hvorfra det snegles til opbevaring i 4 stk. udendørssiloer. Ved de ældre staldanlæg er der to udendørs-fodersiloer og en amerikanersilo.

Grisene fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger afhængigt af dyrenes alder/levende vægt. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Kommunens vurdering

Det fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 55, at IE-husdyrbrug skal opfylde en række fodringskrav. Husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af disse fodringsteknikker overfor tilsynet.

Da kravene reguleres direkte af bekendtgørelsens regler, skal der ikke fastsættes vilkår herom i denne afgørelse. Billund Kommune skal føre tilsyn med, at husdyrbruget overholder bekendtgørelsens krav efter meddelelsen af godkendelsen.

Energi- og vandforbrug

Ansøger skriver flg. i ansøgningen vedr. energi- og vandforbrug:

Ejendommens forventede elforbrug vil fordeles mellem lys, foderanlæg, ventilation samt drift af luftrensningsanlæg.

Indendørs og udendørsbelysning bliver tidsstyret eller styret af bevægelsessensorer og vil i størst muligt omfang blive isat LED pærer/rør. Der er tændt for lyset i staldene i dagtimerne efter behov og lovkrav.

Der installeres trinløs styring af ventilatorer i staldene, styring regulerer ventilation i forhold til staldtemperatur (og evt. fugtighed), og giver dermed lavest muligt forbrug af energi.

Ventilationsanlægget tilses dagligt for driftsforstyrrelser.

I de mekanisk ventilerede stalde gennemføres minimum 2 årlige eftersyn sommer/vinter samt holdvise justeringer og rengøring af ventilationssystemet. Herved undgås unødigt energiforbrug til ventilation.

Elforbruget registreres månedligt. Dette giver fokus på forbruget, og muligheder for at reducere dette.

Nye gyllebeholdere overdækkes og der er dermed ikke tilførsel af regnvand til disse. Dette reducerer antallet af transporter, og derved energiforbruget i forbindelse med transport og udbringning af gyllen.

Der anvendes dieselolie til varmekanon, ved udtørring af stalde.

Anlægget vil i forbindelse med projekteringen blive gennemgået med henblik på at etablere stalde og lagerfaciliteter med det lavest mulige elforbrug.

Det anslåede forbrug vil ligge indenfor, hvad man må forvente af et husdyrbrug på denne størrelse.

Det er ikke ansøgers vurdering, at anlæggets elforbrug vil afvige fra normalt på lign. produktioner.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ansøgers håndtering af vand- og energiforbrug er BAT.

Der stilles i godkendelsen en række vilkår med henblik på at sikre anvendelse af BAT, jf. EU's BREF-note (se nærmere herom i nedenstående afsnit "Bedste tilgængelige teknik").

Affald

Ansøger oplyser flg. vedr. reststoffer, affald og kemikalier:

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

Affald fra husdyrbruget kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner;

- Restaffald
- Genbrugeligt affald (pap, papir, jern, rengjort glas, metal, plastsække, paler etc.)
- Farligt affald (lysstofrør, pærer, spraydåser, batterier etc.)
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler, medicinrester etc.)
- Døde dyr
- Forbrændingseget affald (papirsække, emballage etc)
- Deponeringseget affald

Restaffald fra produktionen opbevares i container indtil afhentning af godkendt renovatør.

Genbrugeligt affald sorteres og opbevares i kasser i foderlade, indtil det afhentes af en godkendt renovatør eller køres til kommunal modtagestation.

Klinisk risikoaffald opbevares i besætningsområdet i brudsikker og tæt emballage indtil afhentning af godkendt renovatør.

Farligt affald sorteres og opbevares indendørs indtil afhentning af en godkendt renovatør.

Spildolie vil ikke forefindes på adressen.

Døde dyr afhentes af DAKA fra dertil indrettet plads ved gyllebeholderne.

Døde dyr opbevares i kølebrønd, inden afhentning af DAKA. Brønden etableres i området ved gyllebeholderne. Brønden er afskærmet og ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende.

Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret. Dog er der andre regler ved opbevaring af døde dyr i lukket containere, i køle- eller fryseanlæg, jf. §§ 9-11 i Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Er der tale om et IE-brug, så skal affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages (fremgår af § 44 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelseslovens § 6 b.

Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal, ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke, at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Kommunens vurdering

Der stilles et generelt vilkår om, at husdyrbrugets affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

Der stilles desuden vilkår om, at farligt affald skal opbevares i tætte, lukkede beholdere, der er mærkede, så det tydeligt fremgår, hvad de indeholder. Beholderne skal opbevares under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagspladsen skal have en tæt belægning og være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares.

Alle virksomheder, herunder landbrug, skal affaldssortere i 10 fraktioner.

Spildevand

Ansøger oplyser flg. vedr. spildevand:

Der etableres toilet og bade faciliteter i servicebygningen. Det sanitære spildevand opsamles i ny septiktank / trixtank. I forbindelse med ansøgning om byggetilladelse, vil der blive ansøgt om en nedsivnings- eller udledningstilladelse for sanitært spildevand iht. Spildevandsbekendtgørelsen.

Spildevandet fra bedriften består af rengøringsvand fra staldanlægget og tilhørende faciliteter. Processpildevandet fra bedriften ledes til fortanken.

Køreveje ol., er grusbelagte. Vejene er hævet, så de er tørre og kørefaste. Ved nedbør vil overfladevand løbe ud på markerne.

Overfladevand fra tagfladerne fra de nye bygninger opsamles i tagrender og ledes til ny faskine for nedsivning eller igennem forsinkelsesbassin og videre til dræn eller grøft. I forbindelse med ansøgning om byggetilladelse vil der blive ansøgt om ansøgt om en nedsivnings- eller udledningstilladelse for tagvand fra de nye bygninger.

Placering og beregning af afledningen sker i samarbejde med Billund Kommunes byggesagkyndige undervejs i sagens byggetekniske behandling.

Placering af faskiner eller ledningernes præcise forløb kendes ikke på nuværende tidspunkt.

Der ændres ikke på afledning af tagvand fra den eksisterende bygningsmasse der er bestående lovlig.

Det vurderes hermed, at de generelle krav til håndtering af spildevand, restvand og ensilagesaft jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen er overholdt og dermed er tilstrækkelige til beskyttelse af omgivelserne.

Kommunens vurdering

I Spildevandsbekendtgørelsen⁷ defineres spildevand som alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse samt befæstede arealer. Tag- og overfladevand defineres som regnvand fra tagarealer og andre helt eller delvist befæstede arealer. Tag- og overfladevandet må ikke indeholde andre stoffer, end hvad der sædvanligt tilføres regnvand i forbindelse med afstrømning fra sådanne arealer, eller have en væsentlig anden sammensætning.

Nedsivning eller udledning direkte til vandløb af overfladevand, som kan være forurenet fra driften, kræver tilladelse efter bekendtgørelsens kapitel 12. Nye arealer må derfor ikke tilsluttes eksisterende afledning eller ny afledning, inden der er meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen. Dette fastsættes som vilkår.

Tagvand skal som udgangspunkt nedsives i faskiner i overensstemmelse med gældende vejledning, medmindre kommunen har meddelt tilladelse efter spildevandsbekendtgørelsen til anden afledning. Der stilles vilkår vedr. dette.

Ny sanitær udledning kræver særskilt tilladelse iht. Spildevandsbekendtgørelsen.

Det er kommunens vurdering, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand derudover er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening, og kommunen finder ikke anledning til at stille videre krav i denne afgørelse.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger væsentligst af størrelsen af de arealer i staldene, hvor dyr opholder sig, samt hvilken slags dyr der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener med fluer og andre skadedyr. Desuden kan bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Kommunen skal i henhold til § 42 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- landskabelige værdier,
- jord, grundvand og overfladevand og
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Derudover skal kommunen vurdere påvirkningerne på natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning. Disse

⁷ BEK nr. 1317 af 04/12/2019. Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

forhold behandles nedenfor i afsnittet om projektets påvirkninger af omgivelserne for så vidt angår de naturmæssige forhold.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med opbevaring af ensilage og dybstrøelse, samt pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

I henhold til § 32 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal følgende geneniveauer for lugt overholdes ved etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug:

Kategori	Beskrivelse	Geneniveau*
A: Byzone	I et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	5 OU _E /m ³ og 1 LE/m ³
B: Samlet bebyggelse	I et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften (samlet bebyggelse)	7 OU _E /m ³ og 3 LE/M ³
C. Enkeltbolig uden landbrugspligt	Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.	15 OU _E /m ³ og 10 LE/m ³

Tabel 3. Lugtgrænser jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31

*De anførte geneniveauer udtrykker, at der accepteres en større lugtpåvirkning ved enkeltboliger i det åbne land, end i byzone og samlet bebyggelse.

I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Lugtgener fra staldanlæg vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk, beregnet efter hhv. "Miljøstyrelsens Lugtmodel" og "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde", udgivet af Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne (FMK), maj 2002. Vurderingen tager udgangspunkt i den længste geneafstand beregnet efter de to modeller.

Geneafstanden for lugt beskriver den afstand fra stalden, hvor der kan forekomme så meget staldlugt, at det karakteriseres som "væsentlige lugtgener". Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt, jf. ovenstående tabel 3.

Resultatet af lugtberegningerne for Kærbækvej 4 ved de følsomme områdetyper fremgår af nedenstående tabel.

Områdetype	Beregnet geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand*
Byzone (Grindsted)	1.536,2 m	2.453 m
Samlet bebyggelse/ Lokalplan (BO Lindegården)	1.205,6 m	2.344 m
Enkeltbolig uden landbrugspligt (Tingvejen 370)	670,4 m	731 m

Tabel 4. Resultater af lugtberegninger

*Afstand fra lugtcentrum af staldbygningerne.

Resultaterne er i forhold til alle kategorier baseret på Miljøstyrelsens Lugtmodel.

Ansøger bemærker bl.a. flg. vedr. lugt:

Der etableres luftrensning fra 40 af 56 slagtesvinesektioner via 4 stk. Bio Flex-2 rensere. Lugt reduceres med ca. 15,5 % i de sektioner der renses fra, og samlet for de 56 sektioner reduceres lugten med 11%.

Lugtemissionen er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk* ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal, og effekten af luftrenserne.

I skema 254202 er der beregnet lugtemission fra staldene.

Geneafstanden er overholdt i forhold til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Beregninger fremgår af nedenstående tabel.

Nord for ejendommen er der et område der i kommuneplanen er udlagt til *potentielt fremtidig byzone*. Selvom potentielt fremtidig byzone ikke er beskyttet i forhold til lugt i husdyrbrugloven, er der foretaget lugtberegning til potentielt fremtidig byzone. Beregningen viser at geneafstanden er overholdt for byzone ved potentielt fremtidig byzone.

Der er ikke fundet kumulation med øvrige husdyrbrug.

Kommunens vurdering

Som grundlag for beregningerne er det anført, at der ikke er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltboliger uden landbrugspligt eller indenfor en afstand af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone. På den baggrund er der ikke indregnet tillæg til geneafstandene. Kumulation med lugt fra andre husdyrbrug kan maksimalt medføre et tillæg på 20 %.

Ifølge beregningerne i *husdyrgodkendelse.dk*, er geneafstanden til nærmeste bolig uden landbrugspligt, byzone og samlet bebyggelse/lokalplanlagt område overholdt.

Husdyrbruget vil altså ikke give anledning til overskridelse af lugtgrænseværdierne ved de typer af omgivelser, der i lovgivningen er fastsat grænser for. Der er ikke opstillet lugtgrænseværdier overfor landbrugsejendomme i lovgivningen, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad så man normalt ikke vil karakterisere det som generende. I betragtning af afstandene til omlig-

gende ejendomme vurderes, at anlæggene kan drives, uden at det vil give anledning til væsentlig lugtpåvirkning i omgivelserne.

Ud over geneafstanden, anvendes i lovgivningens regi begrebet lugtkonsekvensområde, som breder sig ud over et større område omkring husdyrbruget end geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er et beregningsmæssigt område omkring centrum for husdyrbrugets produktionsanlæg, om hvilken Natur- og Miljøklagenævnet i flere afgørelser anfører, at det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt i det væsentlige kan observeres. Natur- og Miljøklagenævnet har på den baggrund vurderet, at beboelse indenfor lugtkonsekvensområdet skal betragtes som omfattet af lovens høringsregler, selvom sådan beboelse eventuelt ligger udenfor geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er for det ansøgte husdyrbrug beregnet til 1.596 meter.

Der fastsættes vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til lugtpåvirkning, som miljømyndigheden finder, er væsentlig, og om at husdyrbruget skal foranledige sagkyndig undersøgelse af lugtkilder og afhjælpning, hvis der sker væsentlig lugtpåvirkning.

Det fremgår af Miljøstyrelsens teknologiliste, at 2-trins biologiske luftrensingsanlæg fra Skov A/S har en lugtreducerende effekt på op til 43 % ved maksimal drift. I ansøgningen er der forudsat en lugtreducerende effekt af det anvendte luftrensingsanlæg på 11 %. Der stilles på den baggrund vilkår om drift af luftrensingsanlægget.

Idet det herudover vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til indretning og drift af ejendommens anlæg, samt driftsregulering af gødningsudbringning, er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod væsentlige lugtgener, finder kommunen ikke anledning til at fastsætte yderligere vilkår i miljøgodkendelsen.

Støj, rystelser og transport

Ansøger oplyser flg. vedr. støj, rystelser og transporter:

Støj

Støj kan forekomme fra ventilationsanlæg, af- og pålæsning af grise, forarbejdning og indtransport af foder, kørsel med landbrugsmaskiner, drift af luftrensingsanlæg og øvrig transport til og fra ejendommen.

Transporter til og fra ejendommen vil kun medføre kortvarig støj. Ved transporterne kan der evt. registreres støv, støj og vibrationsgener. Transporter med grise og husdyrgødning kan forekomme i weekender eller udenfor normal arbejdstid. Flytning af grise til/fra ejendommen vil primært foregå i dagtimerne, afhentning af grise til slagteriet kan også ske om natten. Der kan i forbindelse med læsning og håndtering af grise forekomme støj. Denne koncentrerer omkring udleveringsrampe på sydsiden af staldanlægget. Det forventes ikke at medfører støjgener fra denne arbejdsfunktion vil genere nabobeboelser.

Ventilationsstøj må forventes hele døgnet, dog vil ventilationsanlægget generelt køre mindre i aften- og nattetimer grundet lavere udetemperatur. Ventilatorerne har motorer placeret under tagfladen nede i stalden, hvilket dæmper støjen væsentligt. Der kan registreres almindelig ventilationsstøj i forbindelse med drift af luftrensingsanlæg. Disse er dog placeret i tagfladen mellem bygningerne og vur-

deres derfor ikke at genere nabobeboelser. Da vinduer og døre normalt er lukkede i svinebesætninger, vurderes støjniveauet fra dyrene i stalden at være meget lavt.

Kompressorer til foderanlægget vil køre flere gange i døgnet i forbindelse med foderblanding samt udfodring. Faciliteter til udfodring er placeret indendørs og det vil være usandsynligt at disse vil give anledning til støjgener udenfor ejendommens matrikel.

Den eksisterende amerikaner silo, vil også fremover blive brugt til lagring af korn. I forbindelse med fyldning af siloen og tørring af korn vil der kunne forekomme støj. Støj fra kornsiloen er uændret i forhold til hidtil.

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer. Flere af støjklenderne er placeret i lukkede bygninger, fx højtryksrenser, kompressor og foderanlæg.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser, maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor, og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang, der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke vil medføre rystelser der påvirker omgivelserne.

Beskrivelse af transport

Transporter forekommer i forbindelse med levering og afhentning af levende og døde dyr. Derudover er der transporter med husdyrgødning, foder, olie til udtørring samt almindelige leverancer af forbrugsvarer til driften og dennes ansatte. Transport til og fra ejendommen foregår ad Kærbækvej, der er en asfalteret offentlig vej. Der etableres nye indkørsler til det nye staldanlæg fra Kærbækvej. Som noget særligt for denne produktion udføres hovedparten af transporter af ansøgers egne chauffører. Det betyder at ejer fastlægger til- og frakørselsruten til ejendommen, ejer bestemmer tidspunkterne for kørslerne og alle chauffører er instrueret i hensynsfuld kørsel.

Fælles for alle bedriftens egne transporter er, at der køres med 4 akslede vogne - hvilket betyder maksimal vægt/mængde/antal dyr på alle transporter og dermed også færre transporter samlet set. Der transporteres eksempelvis grise på biler med 3 dæk – således også væsentlig flere grise pr. transport.

Antal	Kapacitet pr. læs	Kommentar til transporten
Smågrise (til)	Lastvogn Egen chauffør	Smågrisene transporteres til ejendommen i egne køretøjer. Grisene køres fra ejers soejendomme via 2 transporter pr. uge. Transporterne foregår på hverdage og i tidsrummet kl. 6.00-18.00

Slagtedyr	Lastvogn	Der afhentes slagtedyr fra ejendommen alle hverdage med 1 læs pr. gang.
Døde dyr	Lastvogn	Der afhentes døde dyr fra ejendommen ca. 2 gange pr. uge. DAKA afhenter og planlægger transporten – ansøger har ingen indflydelse på tidspunktet for afhentning.
Foder	Lastvogn Egen chauffør	Foder køres til ejendommen fra ejers egen foderfabrik med 1 læs pr. dag på alle hverdage. Foderet modtages således som færdigvare, i ejendommens foderlade tilsættes væske og foderet omrøres inden udfodring. Der er derfor ingen forarbejdning af hverken foder eller korn på ejendommen. Transporterne foregår på hverdage i tidsrummet kl. 06.00-18.00
Korn	Traktor / Lastvogn Egen chauffør	Der køres korn til lagring i den eksisterende kornsilo på den oprindelige del af ejendommen. Samt der afhentes korn fra siloen til foderfremstilling på en anden ejendom. Transporter i forbindelse med høst kan ske uden for normal arbejdstid. Afhentning af korn fra siloen sker med lastbil foregår på hverdage i tidsrummet kl. 06.00-18.00.
Diverse	Lastvogn	Brændstof, sækkevarer og mindre anskaffelser leveres med lastvogn, ca. 1 leverance hver måned. Firmaer leverer og planlægger transporten – ansøger har ingen indflydelse på tidspunktet for levering.
Affald	Lastvogn	Affaldscontainer afhentes på ejendommen efter behov. Renovatør afhenter og planlægger transporten – ansøger har ingen indflydelse på tidspunktet for afhentningen.
Gylle til udbringning	Traktor / lastvogn Egen chauffør	Husdyrgødningen transporteres til udbringning på markerne i lokalområdet. Udbringningen foregår så vidt muligt i tidsrummet kl. 06-22.00 på hverdage. Gylle fra ejendommen, der ikke anvendes på omkringliggende arealer, transporteres derfra i lastbil/gylletrailer med færrest mulige transporter.

I nedenstående tabel er der angivet et forventet antal transporter. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen. Transporter i nudrift er antallet af transporter i den gældende miljøgodkendelse fra oktober 2019.

Type	Antal pr. år i nudrift	Antal pr. år i ansøgt drift	Ændring
Levering af grise	26	104	+78
Afhentning af grise	52	260	+208
Afhentning af døde dyr	52	105	+53
Levering foder	52	260	+208
Transporter korn	50	80	+30
Gylletransport	210	525	+315
Diverse transporter (brændstof, renovation m.m.)	26	80	+54
Samlet antal transporter	468	1.414	+946

Kommunens vurdering

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmestliggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Der stilles vilkår om overholdelse af disse grænseværdier.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget kan drives, uden at dette medfører støjgener, herunder i betragtning af afstanden til følsomme omgivelser. Der stilles vilkår om, at virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden, herunder fra mobile støjkluder.

Miljøstyrelsen har i orientering nr. 9/1997⁸ opstillet orienterende grænseværdier for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer. Grænseværdierne gælder indendørs i boliger mv. Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget på Kærbækvej 4 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, samt afstanden fra støjkluder til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som kan medføre gener i omgivelserne.

På den baggrund finder kommunen ikke, at der i denne godkendelse skal fastsættes vilkår med grænseværdier for disse påvirkninger. For at give mulighed for myndighedsmæssige indgreb stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige. Tilsynsmyndigheden har herudover mulighed for at kræve evt. påvirkninger nærmere undersøgt, jf. § 53 i Husdyrbrugloven.

Det ansøgte medfører en stigning i antallet af transporter til og fra ejendommen på 946 årlige transporter. Miljø- og Fødevareklagenævnet har i en afgørelse⁹ anført, at gennemsnitligt 3 transporter om dagen ikke kan antages at afvige fra, hvad der må forventes i landzone. Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker i øvrigt, at en miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven primært kan regulere hvilke af husdyrbrugets adgangsveje, som skal anvendes ved transport til og fra ejendommen, samt at til- eller frakørsel skal ske på bestemte tidspunkter. Transport på offentlig vej samt spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrbrugloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet.

Det er kommunens vurdering, at transport til og fra ejendommens anlæg kan gennemføres, uden at det vil medføre væsentlig påvirkning af omgivelserne. Ejer anvender i vid udstrækning egne lastbiler til transport, hvilket giver indflydelse på tidspunkterne for afviklingen af transporterne.

⁸ Miljøstyrelsens orientering nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø".

⁹ Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 24. oktober 2025, sagsnr.: 22/12047, 22/12086

For at sikre mulighed for indgreb stilles der vilkår om, at Billund Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning. Desuden stilles der vilkår til transport og transportarealer på ejendommen, samt transport til og fra ejendommen.

Støv, fluer og skadedyr

Ansøger oplyser flg. vedr. støv, fluer og skadedyr:

Støv

Der er overbrusningsanlæg i alle stalde, hvilket reducerer støvgener. Foder opbevares i lukkede siloer. Transport mellem udendørs siloer og foderlade foregår i et lukket system.

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støv, vurderes det, at husdyrbruget lever op til BAT for støv.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes primært ved hyppig udslusning af gylle og ved at holde en god hygiejne i staldene. Produktionen kører i holddrift hvor der er god tid til vask, desinficering og udtørring inden indsættelse af nye dyr. Desuden har de mange daglige overbrusninger af gødearealet negativ indflydelse på fluernes levevilkår og formeringsevne. Skulle der opstå behov, iværksættes bekæmpelsesprogram i overensstemmelse med nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (Skadedyrslaboratoriet).

Bekæmpelse af rotter og mus varetages på serviceaftale med godkendt skadedyrsbekæmpelsesvirksomhed.

Det vurderes, at det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Kommunens vurdering

Støvudvikling kan opstå ved håndtering af foder og halm, og ved kørsel med landbrugsmaskiner, hvilket dog må vurderes at være begrænset. Det er kommunens vurdering, at de ansøgte ændringer ikke vil medføre væsentlig forøgelse af virksomhedens støvpåvirkning eller skadedyrsfrebringelse, og at ejendommen kan drives, uden at dette medfører væsentlig påvirkning af omgivelserne fra støv og skadedyr.

For at sikre mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener fastsættes der vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige, og der stilles krav om egenkontrol og afhjælpende foranstaltninger, hvis der sker væsentlig fluepåvirkning. Herudover stilles der krav vedrørende støvfrembringelse fra transport, og krav om opbevaring af foder, så der ikke er risiko for tilhold af skadedyr. Endelig stilles der krav om, at fluer skal bekæmpes iht. de veterinære bestemmelser.

Lys

Ansøger oplyser flg. vedr. lys:

Produktionen foregår i lukkede stalde - deraf begrænsede gener fra lys. Lyset i staldene er kun tændt når det er nødvendigt for arbejdet eller i forhold til dyrevelf

færd. Der bliver udendørs lys ved indgangen til de nye stalde og på udleveringsrampen, lyset bliver styret af censor, så det kun er tændt når det er nødvendigt for arbejdet.

Det vurderes at lys fra det nye anlæg ikke vil være generende for omgivelserne og trafikken.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ejendommen efter den ansøgte ændring fortsat kan drives, uden at dette medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne.

For at sikre mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener stilles der vilkår om, at virksomheden ikke må give anledning til lyspåvirkning, som tilsynsmyndigheden finder væsentlig. For at forebygge lyspåvirkning fra fremtidige bygninger, stilles der desuden vilkår om, at eventuelle nye udendørs lamper skal op-hænges lavt og med afskærmet lyskilde, så lysets spredning begrænses til det nødvendige operationsområde, samt at ny belysning i stalde skal anbringes, så lyset ikke kastes direkte ud gennem vinduer og åbninger i bygningerne.

Landskab og kulturmiljø

En placering i tilknytning til det eksisterende byggeri er fravalgt, da det her ikke er muligt at overholde genegrænserne for lugt til de nabobeboelser, der ligger langs Skovgårdsvej. Ansøger har indsendt scenarieberegninger for en placering der, hvor de gamle stalde ligger nu, og for en placering umiddelbart syd for ejendommens bygningsmasse. Beregningerne viser, at, selv med maksimal, praktisk mulig luftrensning, vil projektet ikke kunne overholde lugtgeneafstande til nærmeste nabobeboelser.

Ansøger oplyser bl.a. flg. i forhold til landskab og planforhold:

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegninger og fredninger er blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet

Landskabet er i forvejen ikke uforstyrret - vindmøller.

Der er tjekket på <https://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/> "Fund og fortidsminder og der er ikke registrerede fund eller fortidsminder indenfor nuværende eller fremtidige bygninger.

Ejendommen ligger indenfor særlig værdifuldt landbrugsområde. Indenfor disse områder forudses der ikke væsentlige konflikter mellem landbrugsdriften og de omgivende arealanvendelser, og områderne skal i særlig grad anvendes til jordbrugsdrift.

Større sammenhængende landskaber er områder, der så vidt muligt skal friholdes for nye tekniske anlæg, medmindre hensynet til bevaring af landskabsværdierne kan sikres.

Der er allerede tekniske anlæg i form af to vindmøller vest for det ansøgte anlæg. De nye slagtegrisestalde er omkranset eksisterende læhegn mod vest og syd, hvorfra udsynet til det nye anlæg vil være begrænset fra disse vinkler. Fra øst er anlægget afskærmet af en eksisterende beplantning som ligger langs med Tingvejen og som er ejet af ansøger. Mod nord/nordøst er spredt bebyggelse og sporadisk beplantning i form mindre læhegn og solitære træer. Staldene bliver opført i dæmpede farver, som falder godt i med omgivelserne.

Dette sammenholdt med den relative lange afstand til naboer mod nord, vurderes det at landskabet ikke vil blive væsentligt påvirket, i forbindelse med den planlagte udvidelse.

Kommunens vurdering

Kærbækvej 4 ligger i et landbrugslandskab med spredtliggende gårde. De ansøgte udvidelser er ikke placeret i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, hvilket ikke er i overensstemmelse med kravet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 24. Det er dog Billund Kommunes vurdering, at det er veldokumenteret ud fra ansøgers redegørelse og scenarieberegninger, at det ikke kan lade sig gøre at etablere tilstrækkelig luftrensning, der vil kunne muliggøre en placering i tilknytning til de eksisterende bygninger.

Ejendommen ligger i et område, der i kommuneplanen 2025-2037 er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde, hvor - i henhold til kommuneplanens retningslinjer - landbrugets udviklingsplaner og investeringsinteresser skal vægtes højt.

Ejendommen ligger desuden inden for et område, som i kommuneplanen er udpeget som større sammenhængende landskab. Det fremgår af kommuneplanens retningslinjer, at områder udpeget til større sammenhængende landskaber som udgangspunkt skal friholdes for større byggeri og større tekniske anlæg, som slører de visuelle og landskabelige sammenhænge, påvirker landskabernes uforstyrrede karakter og som har konsekvenser for det karakteristiske og oplevelsesrige i nabolandskaberne. Inden for de større sammenhængende landskaber tillades større byggerier og større tekniske anlæg kun, hvis de ved placering og udformning kan indpasses i landskabet, så de ovenstående hensyn varetages.

Udover ovennævnte, ligger ejendommen uden for udpegede områder, som i kommuneplanen er omfattet af retningslinjer af hensyn til naturmæssige, geologiske eller kulturhistoriske værdier. Ejendommen ligger heller ikke i områder, som, i henhold til kortlægningen i Danmarks Miljøportal, er omfattet af fredninger eller bygge- og beskyttelseslinjer.

De ansøgte bygnings- og anlægsmæssige udvidelser på Kærbækvej 4 placeres syd for Kærbækvej på en hidtil bygningsløs matrikel. I forhold til synsvinklen fra nabobeboelser mod øst, vest og syd vil udvidelserne ligge skjult bag eksisterende læhegn og bygninger.

Der stilles vilkår om etablering af afskærmende beplantning langs naboskel vest for gyllebeholderne og langs Kærbækvej, så der også vil være skærmet mod indkig til de nye anlæg fra nord, samt om at denne beplantning og de eksisterende læhegn mod syd og øst til stadighed skal vedligeholdes, så der er skærmet for indkig fra omgivelserne.

Det er kommunens vurdering, at de ansøgte driftsændringer er i overensstemmelse med den eksisterende kultur- og landskabsmæssige anvendelse i området og med det tiltænkte formål.

Samlet set er det kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil ændre oplevelsen af landskabet.

Driftsforstyrrelser og uheld

Følgende er oplyst i ansøgningen:

Inden det nye anlæg bliver taget i brug, bliver der udarbejdet en beredskabsplan der beskriver risici og hvordan man skal forholde sig i forbindelse med uheld hvor der er risiko for forurening eller er sket forurening.

I forbindelse med den almindelige kontrol med den daglige drift kontrolleres de tekniske installationer og hjælpemidler løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld.

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for, hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld, og hvad der skal gøres for at minimere risikoen for uheld.

Kommunens vurdering

For at sikre mod forurening fra oplag af kemikalier, samt oplag af olie (oplag udover oplag reguleret af Olietankbekendtgørelsen), stilles der vilkår om, at olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

Der stilles desuden vilkår om, at tankning skal ske på et tæt, befæstet areal og således, at spild ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, og at tankpistol ikke må kunne fastlåses i åben stilling, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid skal forefindes en opdateret beredskabsplan for ejendommen, og at denne skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende. Der stilles desuden vilkår om, at virksomheden skal alarmere alarmcentralen ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet. I forhold til at forebygge forurening fra gyllehåndtering har kommunen vurderet, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler generelt er tilstrækkelige til at sikre mod forurening fra gyllehåndtering. Der stilles derfor alene vilkår om opsyn ved pumpning af gylle.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold

Kommunen skal i henhold til § 42 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse eller tilladelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak, som skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige miljøpåvirkninger af kategori 1-, 2-, og 3-natur:

- Kategori 1-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, der fremgår af bilag 3, pkt. D i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, uanset størrelse, hvis de er beliggende inden for et Natura 2000-område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 2-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Natura 2000-områder, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, i form af
 - a) højmoser,
 - b) lobeliesøer,
 - c) heder, der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
 - d) overdrev, der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 3-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der ikke er omfattet af kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er beliggende uden for Natura 2000-områder, i form af
 - a) heder, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
 - b) moser, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
 - c) overdrev, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
 - d) ammoniakfølsomme skove.

I bekendtgørelsen er der for ovennævnte naturtyper fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniakdepositioner fra husdyrbrug. Af bekendtgørelsen fremgår, at kommunen i særlige tilfælde kan stille vilkår, som rækker udover beskyttelsesniveauet fastsat i bekendtgørelsen.

I henhold til § 7 og § 10 i Habitatbekendtgørelsen¹⁰ skal kommunens vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter.

Anlæggets nærhed til Kategori 1- og 2-natur

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven kan etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug ikke tillades indenfor eller i en afstand på mindre end 10 m til Kategori 1- og 2-natur.

Billund Kommune kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at de krævede afstande er overholdt.

Ammoniakdeposition fra anlægget på naturområdet

I ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakemissioner, som viser, at den samlede emission fra stalde og lagre er på 9.688 kg N/år, hvilket er 6.410 kg N/ha mere end i nudriften. Meremissionen i forhold til driften for 8 år siden er 5.259 kg N/år.

I ansøgningssystemet er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakdeposition i en række naturtyper i et område omkring anlægget. Indhold og resultater

¹⁰ BEK nr. 1098 af 21/08/2023. Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

af beregningerne er vist i tabel 5, hvor også oplysninger om naturtyperne er opført.

Naturpunkt, jf. bilag 5	Naturkategori	Naturtype	Afstand fra anlægget (m)	Merbelastning 8-års drift (Kg N/år)	Merbelastning Nudrift (Kg N/år)	Totalbelastning (Kg N/år)	Ruhed natur
-	1	1,1 Overdrev	7.165	0	0	0	Mk
-	1	1,2 Hede	7.055	0	0	0	Bn
-	2	2,5 Hede	2.130	0	0,1	0,1	Mk
-	2	2,1 Hede	2.150	0	0,1	0,1	Bn
-	2	2,2 Overdrev	2.520	0	0,1	0,1	Bn
1	3	3,1 Mose	1.290	0,1	0,2	0,2	Mk
2	3	3,2 Hede	1.345	0,1	0,1	0,2	Bn
3	3	3,3 Overdrev	1.540	0,1	0,1	0,2	Bn
4	-	§ 3 Sø NV	370	0,3	0,4	0,7	V
5	-	§ 3 Sø SSV	1.085	0,1	0,1	0,1	V
6	-	§ 3 Sø SV	1.430	0	0	0,1	V
7	-	§ 3 Eng NØ	450	0,5	0,7	1,3	Bn
8	-	§ 3 Eng S	640	0,3	0,4	0,4	S

Tabel 5. Ammoniakdepositionen i omliggende natur. Mk = Blandet natur med middel bevoksning, Bn = Blandet natur med lav bevoksning, V = Vand, S = Skov

I beregningerne er det lagt til grund, at ruheden i alle oplande mellem anlægget og naturpunkterne er "Landbrug". Billund kommune finder, at de anvendte ruheder er det mest korrekte grundlag.

Ammoniakpåvirkning af kategori 1- og 2-natur

Det fremgår af § 27 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den tilladte totaldeposition i kategori 1-natur reduceres afhængigt af, om der er andre husdyrbrug, som medfører påvirkning i det samme område. Det er oplyst i ansøgningen, at der i kategori 1-punktet 1,1 *Overdrev* er kumulation med ammoniakdeposition fra ét andet husdyrbrug. Det vil sige, at den totale ammoniakdeposition som følge af ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) til dette naturareal maksimalt må være 0,4 kg N/ha/år, hvilket overholdes, jf. beregningsresultaterne i tabel 5.

I kategori 1-punktet 1,2 *Hede* er der ikke andre husdyrbrug, der bidrager med ammoniakdeposition. Det vil sige, at den totale ammoniakdeposition som følge af ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) til dette naturareal maksimalt må være 0,7 kg N/ha/år, hvilket overholdes, jf. beregningsresultaterne i tabel 5.

I ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af ammoniakdepositionen i de nærmeste kategori 2-naturarealer, jf. tabel 5. Kommunen kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at der ikke er andre kategori 2-naturarealer indenfor relevante afstande fra anlægget.

Totaldepositionen af ammoniak fra husdyrbruget må i henhold til § 28 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ikke overstige 1,0 kg N/ha/år i kategori 2-natur, hvilket overholdes, jf. beregningsresultaterne i tabel 5.

På baggrund af en gennemgang af det ansøgte projekt og en sammenstilling med naturområder i nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk kan kommunen konstatere, at bekendtgørelsens generelle beskyttelsesniveauer ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

I ovenstående afsnit "Stalde og produktioner" og "Gødningsproduktion og -opbevaring" har kommunen fastsat vilkår, som sikrer, at de i beregningerne forudsatte anlægsindretninger og driftsformer, som har betydning for ammoniaktabet til omgivelserne, bringes i anvendelse på husdyrbruget.

Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur

Afstanden fra ejendommen til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, EF-habitatområde nr. 74 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 48, *Hedeområder ved Store Råbjerg*, er ca. 7 km. Området dækker et areal på 626 ha, og er udpeget for at beskytte og bevare en række arter og naturtyper. Områdets centrale elementer er det store plantageområde, Gyttegård Plantage, og de store hede- og moseområder ved Store Råbjerg, Grene Sande og Præsteflod. Igennem området løber Grene Å, der er en del af Grindsted Å/Varde Å-systemet.

Især næringsstofbelastningen fra luften udgør en trussel mod alle de registrerede naturtyper i beskyttelsesområdet. Ligeledes er tilgroning med bjergfyr en trussel.

Som det fremgår af det foregående afsnit, overholder det ansøgte projekt det beskyttelsesniveau, der er fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for kategori 1-natur.

Det er på ovenstående baggrund Billund Kommunes vurdering, at godkendelsen af det aktuelt ansøgte projekt på Kærbækvej 4 ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af internationale beskyttelsesområder, hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter.

Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder Kategori 3-natur

Om Kategori 3-natur fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 30, at kommunen skal vurdere, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition. Der kan dog ikke stilles skrappe krav end 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan desuden i særlige tilfælde stille vilkår til den maksimale deposition, jf. § 45, stk. 2 – 5, hvis der er tale om en væsentlig påvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Inden for en radius af 1.000 meter fra ejendommen ligger flere udpegede § 3 arealer. Der er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet merbelastning og totalbelastning til en de nærmeste kategori 3-naturpunkter, jf. tabel 5. Disse naturarealer er vist i bilag 5 som punkt 1-3.

Da merdepositionen i forhold til 8-års driften på de nævnte naturarealer ikke overstiger 1 kg N/ha/år, er det kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en biologisk effekt på arealerne.

Naturpunkt 7 og 8 repræsenterer to § 3 enge. Enge er ikke omfattet af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det er kommunens vurdering, at en merbelastning på under 1 kg N/ha/år ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af engene.

Der ligger en række småsøer, omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, i området. Søer er ikke omfattet af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Kommunen har beregnet en merdeposition til de nærmeste søer (naturpunkt 4-6) på mellem 0,1 og 0,3 kg N/ha/år.

Hovedparten af næringsstofftilførslen til søer og vandhuller stammer fra afstrømning fra tilstødende arealer. Billund Kommune har ingen gældende retningslinjer for ammoniakdeposition til søer, men forholder sig til, hvorvidt der er tale om søer, der burde behandles jf. reglerne i § 7 i Husdyrbrugloven. Husdyrbruglovens § 7 omhandler ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger samt brunvandede søer og vandhuller.

Kommunen vurderer, at søerne ikke tilhører disse kategorier. Det er desuden kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af søerne ved deposition af luftbåren ammoniak.

Kommunens samlede vurdering

Bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkningen er fastsat ud fra bedste videnskabelige viden, som sikrer, at der med overholdelse af dette beskyttelsesniveau ikke vil kunne påvises en biologisk ændring af naturområderne. Da det ansøgte projekt overholder beskyttelsesniveauet for ammoniakdeposition på ammoniakfølsom natur beliggende nærmest ejendommen, er det kommunens vurdering, at beskyttelsesniveauerne ligeledes er overholdt for øvrig natur i nærområdet.

Samlet set er det Billund Kommunes vurdering efter gennemgang af de repræsentative naturområder i området omkring ejendommen, at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte projekt, uden at det i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil medføre en væsentlig påvirkning af naturen som følge af ammoniakemission fra husdyrbruget.

På ovenstående baggrund er det kommunens vurdering, at anlæggets ammoniakemission, herunder i forbindelse med andre planer og projekter, ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af nævnte naturforhold. Kommunen finder således ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en skærpelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til ammoniakfordampningen.

Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)

Arter der fremgår af Habitatdirektivets bilag IV, har i henhold til Habitatdirektivets artikel 12¹¹ krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller uden for.

¹¹ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer)

Bilag IV-arter, der kan forekomme i området, vurderes at være spidssnudet frø, løgfrø, stor vandsalamander, markfirben, vand-, syd-, brun og langøret flagermus, samt birkemus, odder og ulv. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller optaget på rødlisten.

Kommunens vurdering

Nærmeste registrerede bilag IV-art er odder, der er registreret ca. 650 m nordvest for de nye anlæg i Morsbøl Bæk, der løber nord for de eksisterende anlæg.

En miljøgodkendelse af det ansøgte projekt vil ikke medføre fysisk påvirkning af de nærliggende vandløb, søer eller øvrige naturarealer, ligesom driften af husdyrbruget ikke vurderes at medføre øget forstyrrelse af nærliggende vandløb, søer eller øvrige naturarealer.

Et læhegn mellem *matrikel nr. 1ba, Morsbøl By, Grindsted* og *matrikel nr. 2ed, Horsbøl Gde., Grindsted* skal fældes for at give plads til de nye stalde. Kommunens natursagsbehandlere har, i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse, besigtiget læhegnet for at vurdere, om læhegnet kunne være yngle- og rasteområde for flagermus, der er opført på Habitatdirektivets bilag IV.

Læhegnet bestod primært af egetræer og i mindre grad bøgetræer med en stammediameter i brysthøjde på under 30 cm samt mindre småbuske. Træerne fremstod sunde og uden tegn på hulheder og sprækker, der kunne være egnede til yngle- og rasteområder for flagermus. Læhegnet vurderes ikke at udgøre en vigtig ledelinje for flagermus, da læhegnet i nord stopper ved Kærbækvej og mod syd hænger sammen med eksisterende læhegn.

Det er Billund Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil have en væsentlig påvirkning på de omtalte Bilag IV arter eller deres levesteder. Vurderingen er baseret på baggrund af kommunens konkrete viden om de enkelte arters yngle- og rasteområder samt den generelle viden om, hvor arterne findes og hvilke aktiviteter, der kan komme i konflikt med hensynet til deres beskyttelse jf. DMUs Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV¹², og da anlægget ikke direkte eller indirekte via ammoniakdepositionen fra anlægget vil kunne påvirke yngle- og rasteområder væsentligt.

Ud over de nævnte Bilag IV arter har Billund Kommune ikke kendskab til øvrige beskyttede arter, der kunne tænkes at blive påvirket af en godkendelse af det ansøgte projekt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

I forhold til husdyrbrugets anlæg og driften af dette anfører ansøger, at produktionen lever op til Miljøstyrelsens fastsatte afskæringskriterier for lugt og ammoniak, herunder det vejledende BAT-niveau for ammoniak. Det er derfor vurderet at investering i yderligere emissionsreducerende teknologi som luftrensning eller forsurening ikke vil være et proportionalt tiltag, og disse er derfor udeladt.

¹² Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning

Kommunens vurdering

IE-husdyrbrug omfatter i henhold til § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven, husdyrbrug med:

- 1) flere end 750 stipladser til søer,
- 2) flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) eller
- 3) flere end 40.000 stipladser til fjerkræ.

For IE-husdyrbrug har EU udarbejdet en BAT-konklusion "Intensivt opdræt af fjerkræ eller svin", offentliggjort den 21. februar 2017, som anfører, hvad der betragtes som BAT.

På den baggrund er der i Husdyrloven og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen optaget en række bestemmelser, som skal sikre, at der på IE-husdyrbrug anvendes BAT i bred forstand, hvilket ud over de direkte forureningspåvirkninger omfatter en række indretnings- og driftsmæssige forhold med hensyn til miljøpåvirkninger, affaldsfrembringelse og ressourceforbrug mv.

Kommunens vurdering

Husdyrbruget på Kærbækvej 4 er et IE-husdyrbrug og er således omfattet af ovennævnte BAT-krav. I ovenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering af husdyrbruget er der i de enkelte afsnit redegjort for BAT-krav, der er implementeret som bestemmelser i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, herunder krav vedrørende ammoniakemissioner. Den beregnede BAT-emissionsgrænse er opfyldt.

I forhold til de øvrige BAT-krav, jf. ovennævnte referencer, er der i skemaet i bilag 4 foretaget en systematisk vurdering af, om husdyrbruget i nødvendigt omfang bringer BAT i anvendelse.

Det er på ovenstående baggrund kommunens vurdering, at der med de valgte løsninger for anlæg og drift – herunder i sammenhæng med de stillede vilkår og ansøgers redegørelse for anvendelse af BAT i miljøkonsekvensrapporten - træffes de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Denne miljøgodkendelse er meddelt på grundlag af, at de oplyste teknikker jf. bilag 4, bringes i anvendelse. På den baggrund bør husdyrbruget til enhver tid kunne redegøre for, at dette grundlag er til stede. Der stilles vilkår om, at virksomheden skal kunne redegøre for, at indretning og drift af det samlede husdyrbrug er i overensstemmelse med de oplyste teknikker i bilag 4.

Ophør

I tilfælde af ophør af produktionen oplyser ansøger flg.:

Ved ophør af driften af husdyrbruget, vil det blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel vil blive bortskaffet. Gyllekanaler og gyllebeholdere vil blive rengjort, så der ikke er fare for forurening med husdyrgødning.

Det vurderes, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for f.eks. rotter. Desuden

vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

Kommunens vurdering

Der stilles vilkår, som skal sikre, at der ved ophør af driften træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og at gødning, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår. Dette er i overensstemmelse med krav om vilkårsstilling, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 45, stk. 1, nr. 12.

Ved ophør af aktiviteter på husdyrbruget finder kapitel 4 b i lov om forurennet jord desuden anvendelse, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 60, stk. 1. I § 60 er det defineret, hvad der forstås ved ophør. Af § 60, stk. 3, fremgår bl.a., at husdyrbrug senest 4 uger efter driftsophør skal anmelde dette til tilsynsmyndigheden med oplæg til en vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord.

Da disse krav reguleres direkte af bekendtgørelsens regler, skal der ikke fastsættes vilkår herom i denne afgørelse.

Alternative muligheder

Der er i ovenstående afsnit *Landskab og kulturmiljø* vurderet på alternative placeringer i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesareal.

Ansøger oplyser herudover flg. vedr. alternative løsninger:

Der er tale om et stort men sammenhængende anlæg med dyr og lagerfaciliteter. Der har været testet flere andre placeringer men denne placering er valgt fordi her kan alle krav til lugtgene og ammoniakdeposition overholdes, samtidig med at der tages hensyn til omkringboende idet alle afstandskrav til matrikelskel, vej og lign. kan opfyldes uden dispensation.

Derudover er der valgt et område som i forvejen anvendes til vindmøller hvorfor landskabet ikke kan kategoriseres som 'uforstyret'. Landskabet er overvejende fladt, gennemskåret af mange læhegn og med spredte beplantninger både vest og nord for de nye bygninger.

Bygningerne placeres ved en asfalteret kommunevej der 500 m mod øst forbinder til en større statsvej Tingvejen der går fra Grindsted mod SV. Således vil de mange nye transporter til/fra produktionen kunne afvikles primært ad store veje med særlig fokus på trafiksikkerheden. Oversigtsforholdene ved udkørsel til både kommune- og statsvej er gode – lige strækninger uden forstyrrende elementer der kan ødelægge oversigtsforholdene.

0-alternativet

Hvis der ikke blev søgt om etablering af det nye anlæg syd for Kærbækvej, ville det være nødvendigt at fortsætte driften i de eksisterende utidssvarende stalde i det oprindelige bygningsanlæg.

Kommunens vurdering

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, afsnit C og D, skal ansøgere om godkendelse efter lovens § 16 a, stk. 2, oplyse om rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som er relevante for det ansøgte

og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgte indvirkninger på miljøet.

Kommunen finder ikke, at det ansøgte indebærer miljøpåvirkninger, som medfører, at der bør foretages yderligere vurderinger af alternativer.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der med de fastsatte vilkår kan meddeles godkendelse til fortsat drift af husdyrbruget med de ansøgte ændringer, da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne sårbarhed og kvalitet, samt
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige indvirkninger på miljøet.

Det vurderes desuden, ud fra de ovenstående beskrivelser og vurderinger samt ansøgers øvrige oplysninger i miljøkonsekvensrapporten, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på flg. punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer.

Bilag

- Bilag 1. Husdyrbrugets lokalisering
- Bilag 2. Situationsplan
- Bilag 2b. Afskærmende beplantning
- Bilag 3. Fremtidige produktionsarealer
- Bilag 4. BAT-tjekskema
- Bilag 5. Registreret natur omkring ejendommen
- Bilag 6. Ansøgers supplerende oplysninger vedr. transporter